

գործողութիւն յանձնարարեր է. ի՞նչ ընէ : Ալ ուրիշ ի՞նչ կայ ընելու : Եթէ հիւանդութիւնը կուրաղետապ է, պէտք է կուրաղին հանել, այլապէս բորբոքումը կարող է տարածուել փորի մէջ և մեռնիլ : Վիրաբոյժը կը կտրէ ոչ թէ որովհետեւ անպէտք է, այլ վտանգաւոր : Փտախտաւոր ոտքը կը կտրէ, որպէսզի փտութիւնն ու նեխումը չթունաւորեն մարմինը, բորբոքած աչքը կը հանէ, երբ յստակ կ'ըլլայ որ միւս աչքն ալ պիտի վտանգուի և այլն :

5. Եւ վերջապէս կան հիւանդութիւններ, որոնց համար բժշկութիւնը առայժմ դարման չունի : Օր. քաղցկեղը—կանսէրը—երբ յառաջացած է, տարածուած է մարմնի զանազան խուլերի մէջ, յատկապէս կուրծքի և որովայնի, այդ պարագային գործողութիւնն անդամ օգուտ չունի : Այդ հիւանդը սահմանուած է աստիճանաբար հիւծելու և մահանալու : Ի հարկէ, երբ քաղցկեղը կը ներկայանայ բժշկին իր սկզբնական շրջանին մէջ, այն ժամանակ յոյսի դռները կը բացուին : Վիրաբուժութիւնը՝ շատ շրջահայեաց կերպով արմատախիլ կ'ընէ հիւանդութիւնը և կ'ազատէ հիւանդը մարդկութեան այդ մեծագոյն պառուհասէն :

Այս բոլորի հետ կը փափաքէի շեշտել այն, որ հիւանդութեան յաղթողը հիւանդի մարմինն է, անոր դիմադրական կարողութիւնն է : Հասարակ սկզբով մը կարող է մարդը մեռցնել հակառակ լաւագոյն բժիշկներու և վիրաբոյժներու ջանքերուն :

ԲԺ. ԵՐ. ԽԱԹԱՆԱՍԵԱՆ

## ԱՍՂ Թէ ԽՆԴԱԼ

Թրքախօս հայ կին մը, մօտ 35 տարեկան : Ներս կը մտնէ ու կը նստի բաղկաթոռին վրայ :

— Ի՞նչ ունիք, Տիկին :

— ?

— Կը հաճի՞ք ըսել թէ որ տեղերնիդ կը ցաւի :

— Քննեցէ՛ք և կը հասկնաք :

— Խնդրեմ Տիկին, կ'ըսեմ քիչ մը անհամբեր, ի՞նչ բանի համար կ'ուզէք որ ձեզ քննեմ :

— Վայրկեան մը խորհելէ ետք .

— Տէ հայտէ ըսեմ, թէ և որոշած էի բան մը չըսել, որպէս զի քննելով դուք իսկ հասկնայիք ցաւս...